

Modul programu vzdelávania

**Základný modul doplňujúceho pedagogického štúdia
pre vychovávateľov v školách pre deti alebo žiakov
so ŠVVP, v školských výchovno-vzdelávacích
zariadeniach, v špeciálnych výchovných zariadeniach
a pre vychovávateľov v zariadeniach pôsobiacich v oblasti
sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**

**RNDr. Mária Rychnavská, PhD.
štatutárny zástupca poskytovateľa**

Názov a sídlo poskytovateľa	Metodicko-pedagogické centrum Ševčenkova 11 850 05 Bratislava
IČO poskytovateľa	00164348
Názov programu vzdelávania	Základný modul doplnujúceho pedagogického štúdia pre vychovávateľov v školách pre deti alebo žiakov so ŠVVP, v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, v špeciálnych výchovných zariadeniach a pre vychovávateľov v zariadeniach pôsobiacich v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
Odborný garant programu vzdelávania	doc. PaedDr. Ladislav Horňák, PhD. Fakulta humanitných a prírodných vied Prešovskej univerzity Podpis:
Druh vzdelávania	Základný modul doplnujúceho pedagogického štúdia
Rozsah vzdelávania	240 hodín
Forma vzdelávania	Kombinovaná forma (30 hodín dištančnou formou)
Ciele a obsah vzdelávania	
Hlavný cieľ	Získať kvalifikačný predpoklad na výkon pracovnej činnosti v kategórii vychovávateľ v školách pre deti a žiakov so ŠVVP, v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, v špeciálnych výchovných zariadeniach, v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.
Čiastkové ciele	<ul style="list-style-type: none"> • orientovať sa v školskej legislatíve, • nadobudnúť schopnosť uplatňovať všeobecne záväzné legislatívne predpisy v škole pre deti a žiakov so ŠVVP, v školskom výchovno-vzdelávacom zariadení, špeciálnom výchovnom zariadení, v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí, v zariadení sociálnej kurately, • osvojiť si nové pohľady na proces učenia sa a poznatky z pedagogiky výchovy mimo vyučovania, • orientovať sa v jednotlivých typoch alternatívnych škôl, poznať alternatívne metódy výchovy a vzdelávania, • osvojiť si koncepciu tvorivo–humanistickej výchovy a vzdelávania, • osvojiť si koncepciu neformálneho vzdelávania, • získať schopnosť identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa, žiaka, schopnosť identifikovať psychologické a sociálne faktory jeho učenia sa, schopnosť identifikovať sociokultúrny kontext rozvoja dieťaťa, žiaka, • poznať postupy prevencie a nápravy sociálno–patologických javov a porúch správania sa dieťaťa, žiaka v špeciálnom výchovnom zariadení, v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí, v zariadení sociálnej kurately, • získať schopnosť rozvíjať sociálne zručnosti a postoje dieťaťa, žiaka v škole pre deti a žiakov so ŠVVP, v školskom výchovno-vzdelávacom zariadení, špeciálnom výchovnom zariadení,

	<p>v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí, v zariadení sociálnej kurately,</p> <ul style="list-style-type: none"> • poznať humanistické zásady a metódy hodnotenia dieťaťa, žiaka, osvojiť si techniky a spôsoby pozitívneho hodnotenia dieťaťa, žiaka • osvojiť si zručnosti partnerskej komunikácie s dieťaťom, žiakom • poznať zdroje a typológiu konfliktov, osvojiť si alternatívne metódy riešenia konfliktov (mediácia) • osvojiť si nové komunikačné zručnosti, osvojiť si zručnosti aktívneho počúvania • nadobudnúť schopnosť autoreflexie vlastných komunikačných schopností a spôsobilostí • poznať špecifiká výchovnej skupiny, foriem komunikácie a socializácie v školách pre deti a žiakov so ŠVVP, v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, špeciálnych výchovných zariadeniach, v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a v zariadeniach sociálnej kurately, • poznať základy špeciálnej pedagogiky, • získať predpoklady pre identifikovanie dieťaťa a žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP), • orientovať sa v diagnostických a odborných záznamoch o deťoch a žiakoch so ŠVVP v škole pre deti a žiakov so ŠVVP, v školskom výchovno-vzdelávacom zariadení, špeciálnom výchovnom zariadení, v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí, v zariadení sociálnej kurately, • poznať špecifiká výchovno-vzdelávacieho procesu detí a žiakov so ŠVVP, • získať informácie o používaní základných kompenzačných, korekčných, reedukačných postupov a prostriedkov vo výchove a vzdelávaní v škole pre deti a žiakov so ŠVVP, v školskom výchovno-vzdelávacom zariadení, špeciálnom výchovnom zariadení, v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí, v zariadení sociálnej kurately, • osvojiť si štruktúru záverečnej práce, • dokázať konštruktívne konzultovať problematiku záverečnej práce. 		
Tematické celky a ich rozsah		Rozsah prezenčne (P)	Rozsah dištančne (D)
1. Pedagogicko-psychologický základ	<p>1.1 Školský systém, štátne vzdelávacie programy, školský vzdelávací program, výchovný program.</p> <p>1.2 Teoretické modely učenia sa a vzdelávania. Alternatívne školy. Neformálne vzdelávanie. Teórie a koncepcie výchovy.</p> <p>1.3 Výchova a vzdelávanie detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami s dôrazom na princíp</p>	<p>5 h</p> <p>20 h</p> <p>12 h</p>	

	<p>rovnoprávnosti prístupu k výchove a vzdelávaniu. Zohľadňovanie výchovno-vzdelávacích potrieb jednotlivca a jeho spoluzodpovednosti za svoje vzdelávanie. Tolerancia, princíp zákazu foriem diskriminácie a segregácie.</p>		
	<p>1.4 Diagnostikovanie a hodnotenie detí a žiakov. Možnosti diagnostiky vo výchovno-vzdelávacom procese. Formy hodnotenia dieťaťa a žiaka a jeho činnosti vo výchovno-vzdelávacom procese.</p>	10 h	
	<p>1.5 Psychologické aspekty vývinu detí a žiakov. Humanistická psychológia. Emocionálna inteligencia. Socializácia a sociálne vnímanie. Špecifiká socializácie detí a žiakov v školách pre deti a žiakov so ŠVVP, v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, špeciálnych výchovných zariadeniach, v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a v zariadeniach sociálnej kurately.</p>	15 h	
	<p>1.6 Psychologické aspekty vytvárania sociálnych vzťahov v škole pre deti a žiakov so ŠVVP, v školskom výchovno-vzdelávacom zariadení, špeciálnom výchovnom zariadení, v zariadení sociálnoprávnej ochrany detí, v zariadení sociálnej kurately. Výchovný štýl. Dynamika skupiny. Heterogénna skupina. Sociálna klíma v skupine. Empatia.</p>	10 h	
	<p>1.7 Prevencia problémového správania detí a žiakov. Problémy, stresové situácie, konflikty, agresia, agresivita, šikanovanie a ďalšie negatívne prejavy správania. Asertivita. Relaxačné techniky. Techniky zvládania záťaže, konfliktov a negatívnych emócií.</p>	15 h	
	<p>1.8 Pedagogická komunikácia. Verbálna a neverbálna komunikácia. Bariéry komunikácie. Vedenie rozhovoru. Dialóg ako základná výchovná metóda v školách pre deti a žiakov so ŠVVP, s školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, špeciálnych výchovných zariadeniach, v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany</p>	10 h	

	detí a v zariadeniach sociálnej kurately. Rozvíjanie komunikačných zručností.		
2. Špeciálno-pedagogický základ	2.1 Špeciálna pedagogika ako súčasť systému vied. Vedné odbory špeciálnej pedagogiky.	4 h	
	2.2 Pedagogika jednotlivcov s mentálnym postihnutím.	6 h	
	2.3 Pedagogika jednotlivcov s viacnásobným postihnutím.	4 h	
	2.4 Pedagogika psychosociálne narušených.	6 h	
	2.5 Pedagogika detí s narušenou komunikačnou schopnosťou – logopédia.	6 h	
	2.6 Pedagogika telesne postihnutých, chorých a zdravotne oslabených.	6 h	
	2.7 Pedagogika sluchovo postihnutých.	6 h	
	2.8 Pedagogika zrakovo postihnutých.	6 h	
	2.9 Pedagogika jednotlivcov so špecifickými vývinovými poruchami učenia a správania. Deti a žiaci s ADHD/ADD.	12 h	
	2.10 Špecifiká jednotlivcov s pervazívnymi vývinovými poruchami.	6 h	
	2.11 Pedagogika nadaných a talentovaných	6 h	
	2.12 Diagnostika ako predpoklad evidencie detí a žiakov ako jednotlivcov so ŠVVP.	6 h	
	2.13 Charakteristika detí a žiakov v školách pre deti a žiakov so ŠVVP, v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, špeciálnych výchovných zariadeniach, v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a v zariadeniach sociálnej kurately	6 h	
	2.14 Školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie.	5 h	
3. Sociálno-vedný základ	3.1 Aktuálne otázky teórie a praxe pedagogiky. Teória a prax výchovy, teória výchovy a vzdelávania v širších skupinách vedných disciplín.	4 h	

	<p>3.2 Sociológia výchovy a vzdelávania. Vzťah sociológie výchovy k iným vedám. Dimenzie sociológie výchovy.</p> <p>3.3 Sociálna patológia. Patológia rodiny. Patologické prejavy a ich reedukácia. Výskyt sociálno-patologických javov v špeciálnych výchovných zariadeniach, v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a v zariadeniach sociálnej kurately.</p> <p>3.4 Organizácia, správa a legislatívne predpisy školstva, školou pre deti a žiakov so ŠVVP, s školským výchovno-vzdelávacím zariadením, špeciálnym výchovným zariadením, zariadením sociálnoprávnej ochrany detí, zariadením sociálnej kurately</p> <p>3.5 Pedagogická reflexia, autodiagnostika, spätná väzba.</p> <p>3.6 Metodológia tvorby záverečnej práce.</p> <p>Zadanie dištančnej úlohy č. 1: Vytvoriť návrh záverečnej práce so stručným objasnením výberu jednotlivých kapitol a vypracovanie charakteristiky dieťaťa/žiaka so ŠVVP.</p> <p>Výstup dištančnej úlohy č. 1: Spracovaná štruktúra záverečnej práce, ktorej súčasťou je charakteristika dieťaťa/žiaka so ŠVVP podľa zadania dištančnej úlohy, rozsah min. 10 strán, formát A4, textový editor (MS Word).</p>	<p>4 h</p> <p>4 h</p> <p>4 h</p> <p>4 h</p> <p>8 h</p>	<p>30 h</p>
SPOLU	<p>P = 210 hodín D = 30 hodín Spolu = 240 hodín</p>		
Cieľová skupina	Kategória	vychovávateľ	
	Podkategória	-----	
	kariérový stupeň	<ul style="list-style-type: none"> - začínajúci pedagogický zamestnanec - samostatný pedagogický zamestnanec 	
	kariérová pozícia	-----	
Získané profesijné kompetencie absolventa	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikovať vývinové a individuálne charakteristiky dieťaťa/žiaka • Identifikovať psychologické a sociálne faktory učenia sa dieťaťa/žiaka 		

<p>programu vzdelávania</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Identifikovať sociokultúrny kontext vývinu dieťaťa/žiaka • Plánovať, projektovať, realizovať a hodnotiť výchovno-vzdelávaciu činnosť s ohľadom na špeciálnopedagogickú problematiku v školách pre deti a žiakov so ŠVVP, v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, v špeciálnych výchovných zariadeniach, v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a v zariadeniach sociálnej kurately • Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj • Stotožniť sa s profesijnou rolou vychovávateľa a školou pre deti a žiakov so ŠVVP, s školským výchovno-vzdelávacím zariadením, špeciálnym výchovným zariadením, zariadením sociálnoprávnej ochrany detí, zariadením sociálnej kurately <p>Profil absolventa: Absolvent je kompetentný plánovať, projektovať a realizovať výchovno-vzdelávacie činnosti jednak pre intaktné deti a žiakov, ako aj pre deti zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia a deti s rôznym postihnutím, či oslabením v školách pre deti a žiakov so ŠVVP, v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, v špeciálnych výchovných zariadeniach, v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Vie identifikovať a vytvárať nové postupy a formy voľnočasových ponúk. Zároveň je schopný plánovať a projektovať sociálno-výchovné činnosti a realizovať prevenciu, sociálnu, poradenskú a konzultačnú činnosť, tiež intervenciu a hodnotiť ich priebeh. Absolvent je pripravený na včasnú intervenciu, použitie konkrétnych špeciálnych metód a techník, ktoré pomáhajú jednotlivcovi so ŠVVP, odstraňovať a zmiernovať jeho špecifické problémy. Pozná a vie aplikovať alternatívne spôsoby výchovy a vzdelávania jednotlivcov so ŠVVP, využíva základné poznatky tak zo špeciálno-pedagogickej diagnostiky, prognostiky a komplexnej rehabilitácie. Dokáže pochopiť jedinečnosť osobnosti jednotlivca so ŠVVP v spoločnosti ostatných ľudí. Absolvent má rozvinuté výchovné spôsobilosti v špecifickom prostredí (komunikatívne, riadiace, diagnostické, tímovej spolupráce a iné).</p> <p>Po úspešnom vykonaní obhajoby záverečnej práce a úspešnom vykonaní záverečnej skúšky získa absolvent základného modulu doplňujúceho pedagogického štúdia osvedčenie o základnom module doplňujúceho pedagogického štúdia v súlade s § 46 ods. 6 zákona č. 138/2019 Z. z.</p>
<p>Opatrenia na zabezpečenie kvality</p>	<p>Požiadavky na pedagogického zamestnanca pri zaradení na vzdelávanie</p> <p>Na vzdelávanie bude zaradený pedagogický zamestnanec v uvedenej kategórii a kariérovom stupni. Cieľovú skupinu tvoria pedagogickí zamestnanci, ktorí spĺňajú podmienky vyžadovaného stupňa vzdelania podľa §11 ods. 1 písmeno d) zákona č. 138/2019 Z. z. alebo úplné stredné všeobecné vzdelanie, a nezískali vzdelanie na výkon pracovnej činnosti podľa §12 ods. 1, 2 zákona č. 138/2019 Z. z.</p> <p>Uchádzač bude zaradený do vzdelávacieho programu na základe písomnej prihlášky podpísanej riaditeľom školy alebo školského</p>

		<p>zariadenia. Súčasťou prihlášky bude aj kópia dokladu o dosiahnutom stupni vzdelania.</p> <p>Základný modul doplňujúceho pedagogického štúdia môže, v súlade s § 43 ods. 8 zákona č. 138/2019 Z. z., absolvovať aj fyzická osoba, ktorá nie je pedagogickým zamestnancom a spĺňa kvalifikačný predpoklad vyžadovaného stupňa vzdelania na výkon pracovnej činnosti v príslušnej kategórii alebo v podkategórii pedagogického zamestnanca.</p> <p>Zaradenie na vzdelávanie následne posúdi poskytovateľ vzdelávania na základe prihlášky a dokladov o dosiahnutom vzdelaní uchádzača.</p>
	<p>Personálne zabezpečenie vzdelávania a požiadavky poskytovateľa na odbornosť personálneho zabezpečenia</p>	<p>Garant: Odborný garant spĺňa požiadavku § 44 ods. 4 zákona č. 138/2019 Z. z.</p> <p>Člen skúšobnej komisie spĺňa požiadavku § 46 ods. 2 zákona č. 138/2019 Z. z.</p> <p>Predseda skúšobnej komisie spĺňa požiadavku § 46 ods. 3 zákona č. 138/2019 Z. z.</p> <p>Lektori:</p> <ul style="list-style-type: none"> • učitelia profesijného pôsobiaci v oblasti súvisiacej s modulmi vzdelávania, • vysokoškolskí učitelia pôsobiaci v študijných odboroch súvisiacich s modulmi vzdelávania, • pedagogickí zamestnanci a s najmenej 5-ročnou praxou pôsobiaci v školách pre deti a žiakov so ŠVVP, v školských výchovno-vzdelávacích zariadeniach, v špeciálnych výchovných zariadeniach, v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a v zariadeniach sociálnej kurately • odborní zamestnanci s prvou alebo druhou atestáciou s najmenej 5-ročnou praxou pôsobiaci v oblasti pedagogiky, špeciálnej pedagogiky, psychológie a sociológie, • odborníci z praxe s najmenej 5-ročnou praxou pôsobiaci v oblasti pedagogiky, špeciálnej pedagogiky, psychológie, sociológie, sociálnej patológie a metodológie pedagogického výskumu.

	<p>Materiálne, technické a informačné zabezpečenie vzdelávania</p>	<p>Materiálne: študijné texty, metodické materiály, podklady na vypracovanie úloh dištančnej časti vzdelávania. Technické: notebook a dataprojektor pre lektora s pripojením na internet. Informačné: náklady spojené so vzdelávaním budú financované v súlade s § 63 ods. 1 zákona č. 138/2019 Z. z.</p>
	<p>Podmienky ukončenia vzdelávania</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Absolvovanie najmenej 80% z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania. 2. Vypracovanie a odovzdanie všetkých výstupov z dištančnej časti vzdelávania. 3. Obhajoba záverečnej práce v súlade s § 46 ods. 1 pís. a) a c) zákona č. 138/2019 Z. z. 4. Záverečná skúška v súlade s § 46 ods. 1 pís. b) a c) zákona č. 138/2019 Z. z. Obsah záverečnej skúšky korešponduje s tematickými celkami z obsahu vzdelávania.
<p>Meno, e-mailová adresa a tel. číslo autora programu</p>	<p>Mgr. TeĽana Ustohalová tetana.ustohalova@mpc-edu.sk, +421 517565141; +421 917 912 627; PaedDr. Jana Verešová, PhD. jana.veresova@mpc-edu.sk, +421 248 209 433; Mgr. Marcel Kurty marcel.kurty@mpc-edu.sk, +421 517 565 147; PaedDr. Dagmar Koštrnová dagmar.kostrnova@mpc-edu.sk, +421 907 405 123; Ing. Mgr. Mária Pirkovská, maria.pirkovska@mpc-edu.sk, +421 517 565 117; Mgr. Adriana Kvetková adriana.kvetkova@mpc-edu.sk, +421 484 722 990</p>	
<p>Odtlačok pečiatky poskytovateľa a podpis štatutárneho zástupcu</p>		